

BESLUT

2022-06-20 Dnr: 22/01250

SAKEN

Rapport, SVT1, 2022-04-04, kl. 19.30, inslag om klimatmål; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om en rapport som FN:s klimatpanel, IPCC, hade släppt samma dag. I påannonseringen sa nyhetspresentatören följande.

Välkomna till *Rapport*, som börjar med klimatnyheten i dag att utsläppen måste vända ner om bara tre år för att världen ska klara klimatmålen på 1,5 eller 2 grader. Den bistra slutsatsen drar FN:s klimatpanel i sin tredje delrapport som presenterades i dag.

I inslaget som följde sa en reporter bland annat att länder för sex år sedan lovade att uppvärmningen skulle stanna vid 1,5 grad men att det ser mörkt ut att uppnå detta. Reportern sa vidare att utsläppen måste vända ner på bara tre år men att det just nu fortsätter uppåt. Reportern sa därefter att 1,5 grad nästan oundvikligen kommer att passeras redan år 2030 men att temperaturen i bästa fall kan vända ner om vi når näst intill nollutsläpp till år 2050. Senare i inslaget sa reportern följande.

För att nå målen måste människor ändra sina vanor, man måste skrota kol och gaskraftverk i förtid och det behövs satsas flera gånger så mycket som i dag på förnybar energi. Och det är vind och solkraft klimatpanelen pekar ut. Kärnkraft däremot tror man inte kan spela så särskilt stor roll.

ANMÄLNINGARNA

Två personer har kritiserat inslaget. Ena anmälaren är sammanfattningsvis kritisk till påståendet att kärnkraft inte spelar så stor roll i den aktuella IPCC-rapporten. Enligt anmälaren säger IPCC-rapporten tvärtom, att användningen av kärnkraft måste öka till år 2050 för att nå klimatmålen. Anmälaren ifrågasätter att det i inslaget rapporterades om ett treårsperspektiv, eftersom det inte är möjligt att bygga ut kärnkraften på en så kort tidsperiod.

Den andra anmälaren är kritisk till bildsättning med rykande kyltorn eftersom det inte har någonting med global uppvärmning att göra.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Den 4 april, samma dag som inslaget sändes, släppte FN:s klimatpanel rapporten ”Climate Change 2022: Mitigation of climate change”. Ett av huvudbudskapen var att utsläppen måste minska de tre närmaste åren. Rapporten behandlade kärnkraft endast kortfattat och klimatpanelen menade sammanfattningsvis att kärnkraft kan bidra till utsläppsminskningar, men inte i samma storleksordning som övriga fossilfria energikällor.

I en scenarioberäkning om hur 1,5 gradersmålet ska nås bedömdes i vilken utsträckning kärnkraft, biomassa respektive sol- och vindkraft kan ersätta fossila bränslen. Till år 2030 beräknades då kärnkraft kunna stå för 10 GtCO_{2e}, biomassa 45 GtCO_{2e} samt sol och vindkraft 100 GtCO_{2e}. IPCC:s bedömning var således att kärnkraft kan stå för 10 av totalt 155 GtCO_{2e}, vilket motsvarar 6 procent. Till år 2050 beräknades kärnkraft kunna stå för ca 10 procent av utsläppsminskningarna. Även beräkningar där klimatpanelen tog hänsyn till kostnader visade att kärnkraft har betydligt mindre potential att minska utsläppen jämfört med andra åtgärder som sol- och vindkraft, energibesparing och minskade metanutsläpp.

Tidsperspektivet tre år var en del av innehållet i den aktuella rapporten, vilket tydligt framgick av både inslagets påannonsering och inledning. Mot bakgrund av ovan anført anser SVT att det också fanns fog för påståendet att FN:s klimatpanel inte tror att kärnkraft kan spela särskilt stor roll för omställningen.

AKTUELL BESTÄMMEELSE

SVT ska bedriva programverksamheten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar utifrån uppgifter i ärendet att den aktuella IPCC-rapporten handlade om FN:s klimatmål till år 2030 och år 2050, men att den också innehöll en del om att de globala utsläppen måste minska till år 2025 för att nå satta klimatmål. Att inslaget utgick från rapportens budskap om vad som måste göras inom den närmaste treårsperioden strider därför inte mot kravet på saklighet. Nämnden konstaterar vidare att SVT i sitt yttrande visat grund för att kärnkraft enligt IPCC-rapporten beräknas stå för en mindre del av utsläppsminskningen framöver. Inslaget strider därmed inte mot kravet på saklighet i denna del heller.

Vad anmälarna anfört i övrigt medför inte att inslaget strider mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter föredragning av Johannes Wik.

För granskningsnämnden

Ulrik von Essen

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ULRIK VON ESSEN
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0574137e84a8e8eb7b1145056df182232a
DATUM & TID:	2022-06-20 09:44:37 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-06-20 09:44:45 +02:00
Ref: 41947SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)